

U skladu sa članom 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu («*Službene novine FBiH*» br. 64/09) i člana 58. Statuta JU „Centar za napredne tehnologije u Sarajevu“ Upravni odbor na svojoj sjednici održanoj 19.12.2019. godine, donosi

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

I O P Š T E O D R E D B E

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom utvrđuje se skup mjera i radnji, kao i vrsta, količina i raspored sredstava za sprečavanje, izbijanja i širenja požara, kao i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, prava, obaveze i odgovornosti Centra i zaposlenika u slučaju izbijanja o otklanjanju požara, te druga pitanja vezana za otkrivanje, sprečavanje i preduzimanje preventivnih mjera zaštite od požara u JU „Centar za napredne tehnologije u Sarajevu“ (u daljem tekstu Centar).

Član 2.

(Učestvovanje i sprovođenje mjera)

Zaposlenici Centra učestvuju u sprovođenju i unapređenju mjera zaštite od požara u skladu sa zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 3.

(Organizovanje i sprovođenje zaštite od požara)

Organizovanje i sprovođenje zaštite od požara u Centru vrši se u skladu sa Zakonom, Planom zaštite od požara i programom mjera i aktivnosti u zaštiti od požara i ovim Pravilnikom i sastavni je dio redovnog poslovanja Centra.

Član 4.

(Mjere zaštite od požara)

Centar poduzima i ostvaruje sve mjere zaštite od požara koje imaju za cilj da spriječe izbijanje požara.

Stručnu kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara vrše stručna lica na način i po postupku koji se utvrđuje ovim Pravilnikom.

Član 5.

(Sprovođenje propisanih mjera)

Direktor Centra i drugi ovlašteni zaposlenici organizuju zaštitu od požara i staraju se o sprovođenju propisanih mjera zaštite od požara i vrše druge određene poslove u cilju unapređenja zaštite od požara u Centru. Odredbe ovog Pravilnika obavezuju pored radnika Centra i sva ostala lica koja se po bilo kojem osnovu zateknu u prostorijama Centra.

II PLAN ZAŠTITE OD POŽARA

Član 6.

(Plan zaštite)

Plan zaštite od požara obuhvata mjere i aktivnosti koje se poduzimaju u cilju organizovanja preventivne zaštite, kao i obaveze i zadatke Centra i zaposlenika u vezi gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Član 7.

(Plan zaštite obuhvata)

Plan zaštite od požara između ostalog obuhvata:

1. način i postupak ostvarivanja prava i obaveza zaposlenika koji su neposredno vezani za primjenu Pravila iz oblasti zaštite od požara;
2. radna mjesta i poslovi sa povećanim opasnostima od požara i eksplozivnih materijala;
3. postupak u slučaju izbijanja požara;
4. način dojave požara;
5. vrsta, količina, raspored opreme i sredstava za gašenje požara.

III ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 8.

(Odgovornost Centralnog ureda)

Centralni ured u Centru odgovorna je za neposredno izvršavanje zadataka iz oblasti zaštite od požara za pružanje prve pomoći i spašavanje radnika i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 9.

(Posovi Centralnog ureda)

Centralni ured obavlja poslove koordinacije i stručnog unapređenja protivpožarne zaštite, vrši kontrolu primjene odredaba ovog Pravilnika, stručnih uputstava i naredbi iz oblasti zaštite od požara.

Član 10.

(Obaveze Centralnog ureda)

Centralni ured brine se o vršenju redovnog pregleda vatrogasnih aparata, ispravnosti hidranata, kao i nabavci potrebne opreme, kao i za obuku radnika za rukovanje protivpožarnim sredstvima.

Član 11.

(Vatrogasni aparati)

Sve vatrogasne sprave, aparati za gašenje požara, kao i hidranti moraju da budu u ispravnom stanju i moraju se nalaziti na tačno određenom mjestu.

Mjesta gdje se nalaze vatrogasne sprave moraju biti vidno označena posebnim oznakama.

Član 12.

(Prilaz vatrogasnim spravama)

Prilaz vatrogasnim spravama mora da bude obezbijeđen i zabranjeno je da se one zatrpavaju bilo kakvim materijalom koji bi otežao njegovo aktiviranje.

IV POSEBNA PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 13.

(Obaveze uposlenika Centra)

Svaki zaposlenik u Centra ima pravo i obavezu:

1. da se prilikom stupanja na rad upozna sa odredbama ovog Pravilnika i uzrocima za nastanak požara;
2. da se upozna sa sredstvima za gašenje, kao i njihovom rasporedu, te sa postupkom u slučaju požara,
3. da opremu za gašenje čuva, ne oštećuje i ne otuđuje,
4. dužan je da prisustvuje obuci i provjeri znanja iz zaštite od požara, ukoliko primijeti neki nedostatak koji bi mogao izazvati požar da obavijesti neposrednog rukovodioca, da prilikom rada na svom radnom mjestu poštuje tehnološki proces i sve mjere zaštite od požara,
5. da poštuje znakove upozorenja i da održava čisto požarne puteve, nužne izlaze kao prilaze aparatima za gašenje požara,
6. u slučaju požara pokuša raspoloživim sredstvima ugasiti požar, a ako nije u mogućnosti tražit će pomoć od ostalih zaposlenika ili vatrogasne službe,
7. da pri obavljanju poslova izvodi radne postupke u skladu sa Pravilnikom zaštite od požara.

Član 14.

(Odgovornost uposlenika Centra)

Zaposlenik Centra je naročito odgovoran ako:

1. ne sprovodi propisane mjere zaštite od požara u određenom roku,
2. ne pridržava se utvrđenih propisanih i naredenih uputstava za siguran rad sa stanovišta zaštite od požara i eksplozija,
3. nepropisno i bez potrebe daje znak za požar i bez opravdanog razloga odbija da učestvuje u gašenju požara,
4. neodgovorno postupi sa opremom za gašenje požara,
5. ostavlja i potpaljuje tečnosti i gasove na mjestima koja za to nisu izričito određena,
6. ne poštuje iskustva za skladištenje i znakove upozorenja i zabrane.

Član 15.

(Disciplinska odgovornost)

Ukoliko se zaposlenik ne pridržava mjera zaštite od požara, odgovara disciplinski za povredu radne dužnosti.

Član 16.

(Prekršaji zaposlenika)

Ukoliko zaposlenik više puta pravi prekršaj iz oblasti zaštite od požara ili se i pored izričitih zabrana u zonama opasnosti ne pridržava znakovima upozorenja, kao i nepropisno rukuje sa zapaljivim i eksplozivnim materijama, može mu se izreći mjera prestanka radnog odnosa.

Član 17.

(Pokretanje postupka zbog povrede radne dužnosti)

Lica ovlaštena za pokretanje postupka zbog povrede radne dužnosti, moraju pokrenuti postupak protiv svakog zaposlenika kad saznaju da je povreda učinjena.

V POSTUPAK U SLUČAJU POŽARA

Član 18.

(Dužnost zaposlenika pri izbijanju požara)

U slučaju izbijanja požara, zaposlenik koji je primijetio požar, dužan je pristupiti gašenju požara, ukoliko je u mogućnosti da to učini bez opasnosti za svoj život ili život drugih zaposlenika ili lica koja se zateknu u prostoru dejstva požara.

Član 19.

(ponašanje zaposlenika u slučaju izbijanja požara)

Kada zaposlenik ne može sam ugasiti požar, obavezan je pozvati zaposlenika sa najbližih mjesta rada i bez odlaganja izvijestiti o pojavi početnog požara najbližeg rukovodnog radnika. Ako je zaposlenik ocijenio da se požar ne može ugasiti raspoloživom opremom i da prijeti opasnost od njegovog daljeg širenja, najhitnije će pozvati najbližu vatrogasnu jedinicu.

Član 20.

(Obavještenje o požaru)

Prilikom obavještanja o požaru, potrebno je vatrogasnoj brigadi i MUP-u (PU-Policajska uprava) javiti:

- mjesto gdje je požar izbio,
- obim požara, odnosno stepen opasnosti,
- ime i prezime radnika koji javlja o požaru.

Član 21.

(Preduzimanje mjera)

Prilikom izbijanja požara najhitnije se preduzimaju mjere spašavanja zaposlenika, ukoliko je njihov život u opasnosti, a zatim imovina ugrožena požarom.

Ako uslijed požara nastupi povreda zaposlenika, hitno će se obavijestiti najbliža zdravstvena stanica.

Član 22.

(Gašenje požara)

Gašenje požara sprovodi zaposlenik koji je prvi primijetio požar i započeo njegovo gašenje, a rukovođenje akcijom gašenja požara predaje radniku vatrogasne ekipe.

Član 23.

(Akcija gašenja požara)

Zaposlenik koji rukovodi akcijom gašenja požara, ovlašten je:

1. da svim licima koja ne učestvuju u gašenju požara zabrani ili spriječi pristup u blizini mjesta požara, a naročito da spriječi pristup nepozvanim i nepoznatim osobama;
2. naredi prekid dovoda električne energije, gasa, pare, kao i odstranjivanje zapaljivih materijala;
3. pozove sve zaposlenika i naredi im upotrebu svih raspoloživih sredstava gašenja.

Član 24.

(Neodazivanje na pozive gašenja požara)

Neodazivanje na pozive za gašenje požara predstavlja krivično djelo, osim u slučaju da gašenje požara predstavlja opasnosti po zdravlje i život.

VI OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIKA

Član 25.

(Stručno obučavanje zaposlenika)

Stručno obučavanje i osposobljenost zaposlenika iz oblasti zaštite od požara sprovodi se na svim poslovima i za sve zaposlenika Centra u skladu sa programom obučavanja.

Član 26.

(Program obučavanja)

Program obučavanja i osposobljavanja zavisno od prirode posla sadrži naročito:

1. prava i obaveze zaposlenika u organizovanju i sprovođenju zaštite od požara,
2. organizaciju i mjere zaštite od požara,
3. opšte i posebne opasnosti od požara,
4. uzroke i izvore nastanka požara,
5. sprave i sredstva za gašenje požara,
6. postupak kod dojave i gašenja požara,
7. način vršenja i izvođenja obuke,
8. praktičan rad,
9. posljedice u slučaju neprisustvovanja obuci, kao i uspješnom nezavršavanju obuke.

Član 27.

(Složenost postupka)

Program obučavanja i osposobljavanja zaposlenika iz praktičnog i teoretskog dijela mora se zasnivati na tehnološkoj i tehničkoj složenosti postupka rada i s tim vezanim opasnosti od nastanka požara.

Član 28.

(Provjera znanja)

Po završenom obučavanju, vrši se provjera znanja.

Provjera znanja vrši se najmanje jednom u dvije godine i dužni su joj prisustvovati svi zaposlenici.

VII – DUŽNOSTI ORGANA CENTRA

Član 29.

(Plan mjera zaštite od požara)

Direktor Centra kao organ rukovođenja iz oblasti zaštite od požara donosi Pravilnik o zaštiti od požara i plan mjera zaštite od požara.

Obavlja i druge poslove iz oblasti zaštite od požara, u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o zaštiti od požara i planom mjera zaštite od požara.

Član 30.

(Usmjeravanje zaposlenika za sprovođenje mjera i aktivnosti zaštite od požara)

Šefovi službi koordiniraju i usmjeravaju rad zaposlenika sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima vezanim za sprovođenje mjera i aktivnosti zaštite od požara, preduzimaju

odgovarajuće mjere u skladu sa Planom zaštite od požara i Programom mjera i aktivnosti zaštite od požara, te obavljaju i druge poslove u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o zaštiti od požara i planom mjera zaštite od požara.

Član 31.

(Razmatranje zaštite od požara)

Šefovi službi redovno razmatraju stanje zaštite od požara, donose odluke i predlažu mjere i radnje u cilju poboljšanja zaštite od požara.

Član 33.

(Obaveze administrativne službe)

Administrativna služba:

- ostvaruje opšti nadzor i rukovodi provođenjem mjera zaštite od požara,
- stara se o sprovođenju odluka viših organa, kao i nalaza inspekcijskih organa,
- predlaže direktoru kupovinu sredstava za gašenje požara i predlaže mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka,
- u saradnji sa referentom za opšte poslove ili drugim ovlaštenim zaposlenikom i odgovarajućim ustanovama organizuje obuku i provjeru znanja iz zaštite od požara,
- obavlja i druge poslove po nalogu neposredno višeg rukovodioca.

Član 33.

(Obaveze ovlaštenog zaposlenika Centra)

Ovlašteni zaposlenik Centra:

- vrši neposrednu kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara utvrđenim zakonom i odredbama ovog Pravilnika,
- vrši kontrolu nad sprovođenjem mjera zaštite koje su naložene od strane inspektora zaštite od požara,
- saraduje sa nadležnim inspektorima MUP-a u vezi predloženih mjera za otklanjanje uzroka požara i sprečavanja štetnih posljedica koje dostavi nadležni inspektor MUP-a,
- brine se za nabavku nedostajuće hidrantske opreme i protivpožarnih aparata.

Član 34.

(Obaveze zaposelnika na poslovima tekućeg održavanja objekata)

Zaposlenik na poslovima tekućeg održavanja objekta:

- kontroliše ispravnost aparata za gašenje požara i brine se o njihovom postavljanju i zamjeni i vrši kontrolu hidrantske mreže,
- obavlja i druge poslove iz oblasti zaštite od požara po nalogu Administrativne službe.

Član 35.

(Obaveze Centralnog ureda)

Stručni nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zaštite od požara analiziranja i rješavanja pojava i problema zaštite od požara, vrši Centralni ured.

Član 36.

(Kontrola sprovođenja mjera zaštite)

Kontrolu nad sprovođenjem mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom neposredno obavljaju zaposlenici koji imaju posebna ovlaštenja i odgovornosti u pogledu sprovođenja mjera zaštite od požara.

VIII MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 37.

(Sprečavanje, izbijanje i širenje od požara)

U cilju sprečavanja, izbijanja i širenja od požara, spašavanja imovine ugrožene požarom preduzimaju se mjere zaštite od požara.

Član 38.

(tehnički normativi zaštite od požara)

Pri izvođenju radova, adaptaciji, rekonstrukciji objekata, ugradnji uređaja i opreme u tim objektima obavezno se primjenjuju propisani tehnički normativi zaštite od požara.

Član 39.

(Opremljenost objekata)

Objekti moraju biti opremljeni sredstvima za gašenje požara i drugom propisanom opremom, a broj, vrsta i raspored ovih sredstava određuje se Planom zaštite od požara.

Član 40.

(Instalacijski uređaji)

Električne, ventilacione, toplotne, gromobranske, plinske i druge instalacije i uređaji u objektima moraju biti tako izvedeni da ne predstavljaju opasnost za nastanak požara.

Član 41.

(Ispravnost uređaja)

O ispravnosti ovih uređaja, njihovoj pravilnoj upotrebi i održavanju odgovorni su neposredno zaposlenici čija radna mjesta su vezana da te uređaje (radnik na održavanju higijene, domar, i sl.).

Član 42.

(Zabrana zatrpavanja sklopki, električnih kablova i sl.)

Zabranjuje se svako zatrpavanje bilo kojim materijalom razvodnih elektroormara i sklopki, električnih kablova i sijaličnih mjesta, kao i improvizovano spajanje i izolovanje električnih kablova i drugih elektro uređaja u Centru.

Član 43.

(Oslobađanje puta do elektro ormarića, kablova, i sijaličnih mjesta)

Zalihe robe, stvari i ostalih materijala moraju biti odstranjeni od elektro ormarića i sklopki 80 cm, a od elektro kablova i sijaličnih mjesta 70cm, a gdje to nije moguće moraju biti zaštićeni odgovarajućom mehaničkom zaštitom.

Član 44.

(Postavljanje propisanih osigurača, odgovarajuće termičke i sigurnosne aštite)

Na elektro-razvodnim ormarima, motorima, sklopkama i drugim elektro uređajima dozvoljeno je postavljati samo propisane osigurače, odgovarajuće termičke i sigurnosne zaštite.

Član 45.

(Održavanje instalacije)

Ventilacione, toplotne, plinske i druge instalacije redovno čistiti, održavati i kontrolisati, a za njihovu pravilnu upotrebu i održavanje odgovorni su zaposlenici na poslovima radnog mjesta tekućeg održavanja zgrade.

Član 46.

(Zabranu upotrebe uređaja koji oslobađaju energiju)

U Centru je zabranjena upotreba rešoa i drugih uređaja koji oslobađaju toplotnu energiju. Izuzetak iz prethodnog stava je u prostorijama u kojima ne postoji drugi način zagrijavanja, pod uslovom da uređaji koji oslobađaju toplotnu energiju imaju termo regulator i odgovarajuću zaštitu, te da je isti instaliran na vatrootpornoj podlozi.

Član 47.

(Isključenje električnih i plinskih instalacija)

Poslije završetka radnog vremena obavezno je čišćenje radnih i pomoćnih prostorija, mašina i uređaja, te isključenje električnih i plinskih instalacija.

Član 48.

(Zabranu pušenja osim u prostorijama gdje je to dozvoljeno)

U poslovnim prostorijama Centra zabranjeno je pušenje izuzev mjesta na kojima postoje odgovarajuće oznake «DOZVOLJENO PUŠENJE».

Član 49.

(Mjesta gdje dozvoljeno pušenje mora biti posuda sa vodom)

Na mjestima gdje je dozvoljeno pušenje ne smije se nalaziti zapaljivi materijal i ta mjesta moraju biti opremljena metalnom posudom u kojoj se nalazi voda.

Član 50.

(Postupanje sa zapaljivim materijalom)

Sav otpadni materijal, papir, kartonska ambalaža i drugi lako zapaljivi materijal mora se iznositi iz radnih prostorija na kraju radnog vremena na određena mjesta.

Član 51.

(Održavanje prostorija)

Jedanput u sedmici sve radne i pomoćne prostorije, mašine, elektrouređaji, sijalična mjesta, kao i sve horizontalne površine moraju se detaljno očistiti od nataložene prašine i drugih nečistoća.

Član 52.

(Sredstva za gašenje požara)

Uređaji, oprema, sredstva za gašenje požara, kao i uređaji za dojavu požara mogu se koristiti samo u slučaju požara.

Član 53.

(Postavljanje opreme za gašenje požara)

Uređaji i oprema za gašenje požara i signalizacija postavljaju se na vidna i pristupačna mjesta i istim pristup mora biti uvijek omogućen.

Član 54.

(Servisiranje opreme)

Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara, kao instalacija za automatsku dojavu požara moraju se redovno kontrolisati i u roku servisirati.

Član 55.

(Upotreba aparata za gašenje)

U slučaju upotrebe aparata za gašenje požara, hidranata ili javljača požara, kao i eventualnom oštećenju istih, zaposlenici su dužni obavijestiti Centralni ured.

Član 56.

(Obilježavanje protivpožarnog puta)

U svim radnim i pomoćnim prostorijama mora biti obilježen protivpožarni put i manipulativni prostor širine najmanje 120 cm i pomoćni prolaz širine najmanje 80cm. Na unutrašnjim i vanjskim požarnim putevima, kao i nužnim izlazom i stepeništima ne smije biti nikakvog materijala i isti uvijek moraju biti prohodni. Požarni putevi moraju biti obilježeni oznakom «*POŽARNI PUT*».

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57.

(Završne odredbe)

U pogledu pitanja koja nisu regulisana odredbama ovog Pravilnika, a koja se odnose na zaštitu od požara, primjenjivat će se Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu, kao i plan zaštite od požara Centra i program mjera zaštite od požara.

Član 58.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja

Broj: 325-010/19
U Sarajevu, 19.12.2019.godine

v.d. predsjednik UO
Salko Polimac, dipl.iur